

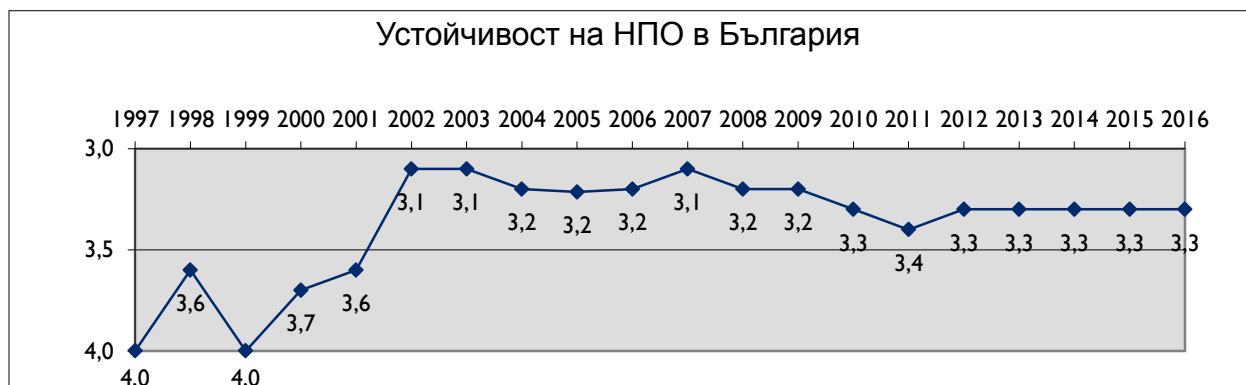

Индекс за устойчивост на НПО 2016 – България

Юни 2017

УСТОЙЧИВОСТ НА НПО: 3.3

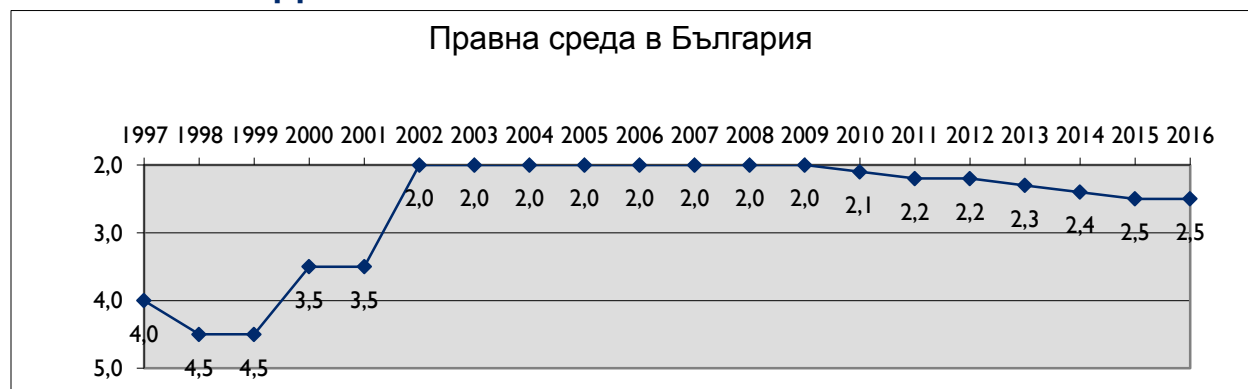
България продължава да е най-бедната страна в Европейския съюз (ЕС). Според данни на Евростат към 2015 г. в България е най-голям рискът от бедност или социално изключване (41 процента от населението) и най-висок процентът на хората „в тежко материално положение“ (34 процента)¹.

През 2016 г. в България не стихна бежанската криза, предизвикана най-вече от войната в Сирия. При проучване на общественото мнение на „Алфа Рисърч“ от септември 2016 г. 61 процента от респондентите определят бежанците като втората най-сериозна външна заплаха за страната след международния тероризъм. Според почти половината (43 процента) от респондентите правителството би трябвало да води по-твърда политика по отношение на бежанците. Резултатите от проучване на Институт „Отворено общество“, проведено през юли 2016 г., показват, че през последните няколко години се е засилила употребата на езика на омразата в България.

Няма промяна в общата устойчивост на НПО през 2016 г. Настъпи известно подобрене при застъпничеството: измененията в Закона за нормативните актове определят по-ясни стандарти за обществено участие в законотворческия процес и НПО продължиха активно да организират кампании за застъпничество. От друга страна, имаше слабо влошаване на финансовото състояние поради приключването на две големи програми за финансиране. През 2016 г. НПО, по-специално екологични НПО, бяха обект на няколко отрицателни кампании. Често НПО са движещата сила на промяната като защитници на правата на малцинствата, имигрантите и на други маргинализирани групи, поради което често са възприемани като врага особено от страна на националистични групировки. Това доведе до обществен дебат дали НПО – особено организациите с чуждо финансиране, към които често има обвинения, че представляват чужди интереси – са полезни за България.

В България са регистрирани повече от 47 000 НПО. През 2016 г. бяха регистрирани 1 579 нови сдружения и 370 нови фондации.

ПРАВНА СРЕДА: 2.5

Правната среда, в която работиха НПО през 2016 г., беше повлияна както от положителни, така и от отрицателни развития. НПО се сблъскват с все по-големи проблеми по отношение на регистрацията,

¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7695750/3-17102016-BP-EN.pdf/30c2ca2d-f7eb-4849-b1e1-b329f48338dc>

но през септември бяха приети изменения в Закона за юридическите лица с нестопанска цел (наричан по-нататък „Закон за НПО“), с които би трябвало да се преодолеят тези затруднения.

През 2016 г. продължи да се влошава положението с регистрацията по сега действащата процедура. При постановяване на решенията си за вписване съдиите все по-често вземат предвид критерии извън определените в закона, което води до съществено забавяне на процеса. Освен това в някои случаи се отказваше регистрацията на незаконосъобразни основания. Например, през 2016 г. на някои НПО бе отказана регистрацията на следните основания: съдите поставяха под въпрос постижимостта на целите на организацията или определяха, че единствената цел на учредяването е да се привлече финансиране или посочваха като причина това, че името на организацията е на чужд език. Освен съдебната регистрацията има изискване за вписване в регистъра „Булстат“ и в случаите на промени в състава на Управителния съвет или на официалните представители на НПО, както и в Централния регистър, ако НПО е организация в обществена полза.

Предприети са действия за преодоляване на тези проблеми. През септември 2016 г. след продължителна застъпническа кампания и множество обществени консултации Народното събрание прие изменения в Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Целта на измененията е да се ускори регистрацията, която понастоящем може да продължи повече от един месец. При новите законови разпоредби се очаква регистрацията да се извършва в срок само от три дни и органът по регистрацията вече няма да бъде съдът, а Агенцията по вписванията - независима агенция към Министерството на правосъдието, която извършва и вписванията на търговските дружества. Измененията ще улеснят НПО и при регистрацията на промени в уставите и състава на управителните съвети. Освен това законът предвижда създаването на специално бюджетно перо за проекти на НПО и на Съвет за развитие на гражданското общество в България, съвещателен орган по въпросите на политиката за НПО с председател заместник министър-председател. Измененията предвиждат също правителството да приема редовно стратегии в подкрепа на развитието на НПО, въпреки че не определя времева рамка за тези стратегии. Тъй като новите разпоредби няма да влязат в сила преди 1 януари 2018 г., все още не е ясно какъв ще бъде техният ефект.

Друго положително развитие в правната среда са изменения в Закона за регистър Булстат, с които се забранява на банки и други институции да изискват от НПО доказателства за регистрацията, тъй като сега тази информация е налична онлайн. Много от тези институции все още не са променили вътрешните си процедури, за да осигурят спазване на новата законова разпоредба. През 2016 г. бяха приети изменения в Закона за нормативните документи, с които се подобрява уредбата за обществените консултации и оценката на въздействието.

Въпреки положителните промени в нормативната уредба някои НПО – особено екологични организации – през 2016 г. изпитваха административни затруднения. Например, на основата на неаргументирани твърдения в един вестник Прокуратурата разпореди държавен одит на няколко проекта на екологични НПО с финансиране от ЕС. Въпреки че и преди това са се появявали отрицателни статии за екологични и други НПО, това е един от малкото случаи, в които държавата предприе действия в резултат на подобни публикации. Държавните институции, които отговарят за управлението на средствата от фондове на ЕС, не защитиха обвинените НПО, въпреки че бяха одобрили проектите и дейностите на съответните НПО и наблюдаваха изпълнението на проектите.

Българският хелзинкски комитет (БХК), който наблюдава правата на човека, също бе изправен пред трудности през 2016 г. Първо, Министерството на труда и социалната политика отказа да поднови договора, който даваше на БХК достъп до конкретни държавни институции, наблюдавани от него. Второ, в края на октомври председателят на БХК бе нападат от две неизвестни лица. Това е първото публично известно физическо нападение срещу знаков защитник на правата на човека.

През годината Държавната агенция за национална сигурност (ДАНС) започна да санкционира НПО, които не изготвят и не представят вътрешни правила за противодействие на прането на пари в четиримесечен срок от регистрацията си. Много НПО не знаят за този срок и поради това понякога не изпълняват своевременно изискването. ДАНС е наложила глоби в размер от около 1 000 евро за такива забавяния, което е непосилно за някои нови организации. Същевременно от повечето търговски дружества не се изисква да представят такива правила срещу прането на пари.

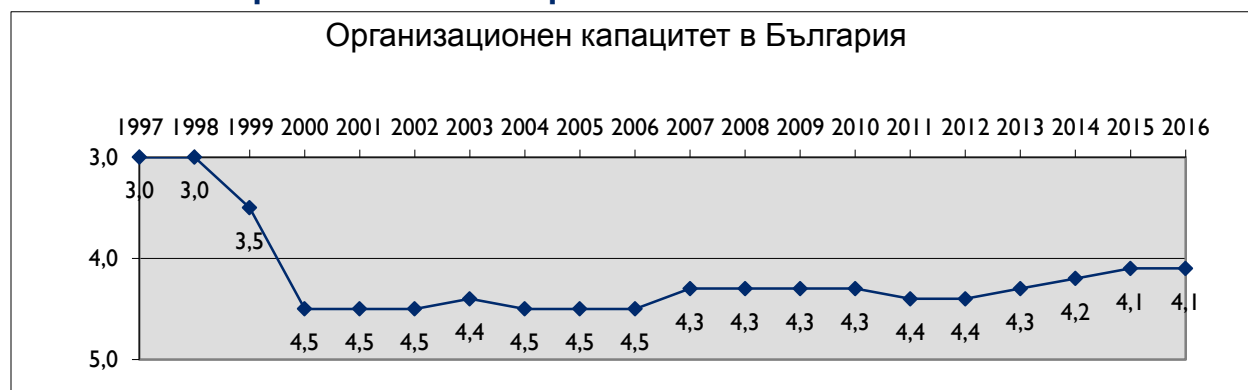
През декември 2016 г. бе приет нов Закон за противодействие на тероризма. Законът, който ще влезе в сила шест месеца след публикуването му в Държавен вестник, ще позволи прекратяване и заличаване на НПО, ако Министерският съвет го постави в списъка на организации свързани с подпомагане или финансиране на тероризма или ако има информация, че участват в терористична дейност, дефинирана в закона. Производство за тази цел може да се образува само от Главния прокурор. Не се предвижда възможност засегнатото НПО да коригира нарушението преди влизане в сила на решението – право, предвидено за други случаи, когато се иска прекратяване и заличаване на организация. Народното събрание продължи да обсъжда и законопроекта за адвокатурата, с който се ограничава възможността НПО да предоставят правна помощ. Този закон обаче не бе приет през 2016 г.

Приходите на НПО от дарения, грантове и членски внос са освободени от данък. Прилагат се данъчни облекчения за дарения, направени на организации в обществена полза, в определен размер: до 10 процента от печалбата за корпоративни дарители и до 5 процента от годишния доход за индивидуални дарители. Дарителите обаче могат да получат и по-големи облекчения при направени дарения на определени държавни институции, а не на НПО, което поставя последните в неизгодно положение. През октомври 2016 г. Народното събрание гласува промени в Закона за ДДС, с които се дава възможност за необлагаеми дарения на храни към хранителни банки.

На НПО се позволява да имат приходи от стопанска дейност и да предоставят стоки и услуги срещу заплащане. Те могат да участват в процедури за обществени поръчки, но условията за участие често поставят изисквания, които на практика не са приложими за НПО. Например, често в тръжните процедури трябва да се представи декларация, в която са посочени собствениците на организацията, каквито НПО нямат, което показва липсата на интерес при администрацията да се отчете спецификата на НПО.

Както НПО, така и юристите не познават достатъчно добре законовата уредба за НПО. Като цяло юристите нямат експертен капацитет, за да предоставят правни консултации при по-сложни случаи, свързани с дейността на НПО.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КАПАЦИТЕТ: 4.1

Въпреки че много от неправителствените организации разбират необходимостта от изграждане на лоялно ядро от поддръжници, за някои от тях, особено по-малките, е трудно да насочат вниманието си към привличане на поддръжници, тъй като са загрижени за същинското си оцеляване. Според проучване на Институт „Отворено общество“² само около 20 процента от населението членува в някакво НПО, в това число спортни клубове, синдикати и политически партии.

Малко НПО планират дългосрочно. Според Националния младежки форум по-малко от 20 процента от 40-те НПО, които са негови членове, имат писмена стратегия и планове им за бъдещето са за повече от две до три години. Много НПО отчитат необходимостта да променят стратегията си, като например разширяват взаимодействието си с обществото, но не могат да отделят средства за целта, тъй като разчитат предимно на проектно финансиране и не получават институционална подкрепа.

Все още повечето от управителните съвети не участват активно в дейностите или управлението на НПО. В някои организации сред членовете на управителните съвети има служители на организацията.

Според Националния статистически институт броят на работещите в НПО е нараснал от 22 905 през 2014 г. на 27 040 през 2015 г. Въпреки това за НПО е трудно да привличат служители, тъй като не могат да им осигурят дългосрочна устойчивост и високи заплати, каквито се предлагат в други сектори. Нивото на доброволчество в страната като цяло е ниско и според НПО експерти в резултат от отрицателните медийни кампании срещу сектора, НПО изпитват затруднения при привличането на доброволци и членове. Според Световния дарителски индекс за 2016 г.³, само 7 процента от

² <http://www.ngogrants.bg/public/portfolios/newsItem.cfm?id=282> ; Демокрация и гражданското участие.

Обществените нагласи към демокрацията, върховенството на закона и основните права на човека през 2016 г., 28 февр. 2017 г.

³ https://www.bcaf.bg/images/GIndex2016/1950A_WGI_2016_REPORT_WEB_V2_241016.pdf

населението в България е полагало доброволчески труд през 2015 г. в сравнение с едва 4 процента през 2014 г. Въпреки това през 2016 г. „Каритас“ организира кампания за привличане на доброволци в София за оказване на помощ на бежанците за по-успешната им интеграция в обществото. Тази инициатива бе призната за една от най-добрите доброволчески кампании от Наградите за Доброволческа инициатива 2016, организирани от Националния алианс за работа с доброволци и фондация „Лале“.

Благодарение на напредъка на технологиите НПО могат да си осигуряват евтино висококачествено оборудване и достъп до интернет. Майкрософт дарява софтуера си на НПО чрез програмата Techsoup. Често НПО използват социалните мрежи (предимно Фейсбук), за да популяризират дейностите си. Тъй като наемането на работни помощници е все по-скъпо, НПО все повече използват споделени работни пространства като Къщата на НПО в София.

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ: 4.4

През 2016 г. финансовата стабилност на НПО отбелязва лек спад, тъй като два от чуждестранните източници на финансиране – Европейско икономическо пространство (ЕИП)/Норвежки финансов механизъм и Българо-швейцарската програма за сътрудничество – преустановиха отпускането на нови грантове. Очаква се програмата на ЕИП/Норвежки финансов механизъм, предоставила грантове в размер от повече от 10 млн. евро от 2013 г., да има нов цикъл, който обаче няма да започне по-рано от края на 2017 г. Няма информация дали Българо-швейцарската програма за сътрудничество, осигурила над 6,6 млн. евро от 2012 г., ще поднови финансирането си. Фондация „Америка за България“ остава най-големият донор на НПО, особено в областта на демокрацията и върховенството на закона. През 2016 г. Фондация „Америка за България“ одобри грантове за шестдесет и две НПО на стойност над 9 млн. долара и отпусна над 10 млн. долара на деветдесет и четири НПО.

През 2016 г. някои оперативни програми на ЕС публикуваха покани за проектни предложения, за които НПО бяха допустими кандидати. Специалната програма за подкрепа на гражданското участие обаче по програмата на ЕС „Добро управление“ бе отложена за трета поредна година. По тази програма трябва да има отделен фонд за проекти на НПО, но поради обсъжданията относно управлението на програмата конкретни действия за стартирането ѝ се предприеха чак в края на 2016 г.

По оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ се забави подписването на договори с НПО, когато стана ясно, че няколко от одобрените кандидати имат едни и същи адреси, цели и лица в управленските си структури. Освен това много НПО изразяват загриженост, че повечето покани за проектни предложения по програми на ЕС прилагат т.н. правило de minimis за държавна помощ (което ограничава размера на грантовете от фондове на ЕС за една организация до 200 000 евро за тригодишен период, за да се предотврати нарушаване на пазарната конкуренция в резултат от недопустима държавна подкрепа за конкретни субекти). По този начин на НПО дефакто е наложен таван на финансирането. НПО твърдят, че повечето от програмите, по които кандидатстват, не трябва да се считат за държавна помощ, тъй като не са в подкрепа на стопанска дейност.

Държавното финансиране на сектора остава ограничено. Държавната комисия по хазарта, която предостави 1 млн. евро за проекти на НПО през 2015 г., не обяви нова покана за проектни предложения през 2016 г. В статия, публикувана през февруари 2016 г. на standartnews.com, се твърди, че повечето от организациите, получили грантови средства на конкурса през 2015 г., не са имали предистория (две от тях са били новоучредени), а други са били свързани с хазартния бизнес. През декември 2016 г. бяха приети изменения в Закона за хазарта, които предвиждат отпускането на средства от Държавната комисия за хазарта да се извършва от Министерството на младежта и спорта. Положително развитие е, че съгласно приетата през 2016 г. промяна в Закона за НПО ще се открие специална бюджетна линия за финансиране на инициативи на НПО на конкурсна основа. Все още не са ясни размерите на средствата и условията за отпускането им, тъй като измененията ще влязат в сила едва през 2018 г. На общинско равнище местните власти, особено в големите градове, продължават да предоставят част от бюджета си за проекти на НПО.

НПО полагат усилия да разнообразяват източниците си на финансиране и разбират значимостта на корпоративните и частните дарители. Няма обаче достатъчно сигурни данни за направените на НПО дарения. Според последните данни от данъчната администрация през 2015 г. корпоративните дарения бележат увеличение с 22 процента до над 23 млн. евро. Данъчната администрация обаче вече не прави разграничение между даренията за различните получатели като НПО, държавни болници и социални институции; поради тази причина не е ясно каква е частта на даренията за НПО от общата сума. Има големи компании, които подкрепят НПО. Например, Telus International Bulgaria отпусна 74 000 евро на двадесет НПО чрез своя обществен борд; Google оказва подкрепа на някои НПО чрез програмата Google AdGrants, която включва месечен рекламен пакет на стойност 10 000 долара; и Vivacom продължава да отпуска грантове за различни инициативи на НПО, подкрепящи местните нужди из цялата страна.

Според проучване, проведено от Българския дарителски форум⁴, през 2015 г. има намаление на индивидуалните дарения с 19 процента до около 3,15 млн. евро. Двата основни способа за даряване на средства от частни лица са даренията чрез SMS (те възлизат на около 40 процента от общия размер на даренията) и дарителските кутии, тъй като и двата са лесни и анонимни. Според Световния дарителски индекс за 2016 г. процентът българи, дарили средства за благотворителни цели, е намалял от 27 процента през 2014 г. на 13 процента през 2015 г.

---

⁴ <http://www.dfbulgaria.org/wp-content/uploads/2016/10/Дарителството-в-България-2015-анализ.pdf>

НПО обмислят и възможността за стопанска дейност, но за повечето от тях е трудно да променят традиционния си подход за финансиране чрез грантове и да развият предприемачески дух. За голяма част от НПО постъпленията от членски внос на се съществени източник на приходи.

В закона са уредени ясни правила за воденето на счетоводството на НПО. Изисква се разграничаване между различните видове приходи и разходи, както и представяне на годишни отчети пред Националния статистически институт и, ако се осъществява стопанска дейност, – подаване на данъчни декларации пред данъчните власти. Според данни на Националния статистически институт през 2015 г. финансови отчети са представили повече от 13 000 НПО.

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО: 2.6

Застъпническата дейност на НПО се подобри през 2016 г. с приемането на измененията в Закона за нормативните документи. Съгласно измененията се изисква: да се публикува програмата на правителството за изменения в съществуващи закони или приемането на нови закони; да се удължи срокът за обществени консултации от четиринадесет на тридесет дена с изключение на специални случаи, когато се предвиждат само четиринадесет дена; за целите на обществените консултации всички проекти да се публикуват на единен правителствен портал; да се публикува онлайн списък с получените предложения и причините, поради които не са приети; да се провежда оценка на въздействието за всяко изменение или приемане на нов закон. Въпреки че правителството поде инициативата за разработване на измененията, НПО бяха включени активно в процеса и оказваха подкрепа.

През 2016 г. НПО организираха редица кампании за повишаване на осведомеността и застъпничество. Например, Световният фонд за опазване на дивата природа (WWF) организира кампания за опазване на Пирин. Кампанията „Деца без решетки“, която призовава за реформа в системата на детското правосъдие, продължи през 2016 г., като събра почти 5 000 подписа за онлайн петиция. Въпреки че Министерството на правосъдието изготви законопроект с решения на поставените от кампанията проблеми, той не бе одобрен от правителството преди оставката му през ноември 2016 г.

От друга страна, отношенията на НПО с държавните институции продължават да са в силна зависимост не от институционалната политика, а от отношението на съответните държавни служители в тях. Освен това НПО често нямат ресурси и персонал, за да участват активно в процесите на вземане на решения. През 2016 г. сътрудничеството между НПО и лицата, разработващи политиките, се засили в някои области и се влоши в други. Например, при разработването на

Националната програма за младежта НПО участваха в поредица консултации и бяха взети предвид много от препоръките им. От друга страна, на националната среща на Националната мрежа за децата – мрежа, обединяваща над 140 НПО, които работят по въпросите на децата, – не присъства нито един високопоставен политик. Освен това в някои институции има отрицателни нагласи към НПО. Например, през 2016 г. бяха променени правилата на Обществения съвет към Център „Фонд за лечение на деца“, с което се ограничи участието на НПО. В резултат на това няколко членове напуснаха Обществения съвет.

До измененията в Закона за юридическите лица с нестопанска цел се стигна след двугодишна кампания, организирана от група НПО, сред които Българският център на нестопанско право (БЦНП), Българският дарителски форум, Форум „Гражданско участие“ и Националната мрежа за децата. Тези усилия бяха подкрепени от Обществения съвет към Парламентарната комисия за взаимодействие с гражданското общество и жалбите на граждани, чийто председател е БЦНП, а негови членове са Форум „Гражданско участие“ и Националната мрежа за децата. Въпреки че Народното събрание не възприе всички решения на Обществения съвет, по негова инициатива членове на Парламентарната комисия внесоха ключови предложения, които доведоха до изменения в Закона за ЮЛНЦ.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ: 3.1

НПО предоставят широка гама услуги в социалната сфера, образованието, културата и други области. Като примери могат да се посочат грижи за възрастни хора, домове за деца с увреждания и помощ в центровете за бежанци. НПО предоставят и експертни услуги като проучвания, анализи и консултации. Финансираните от дарители услуги се основават на оценка на потребностите на членовете на НПО, а платените услуги очевидно отговарят на нуждите на пазара.

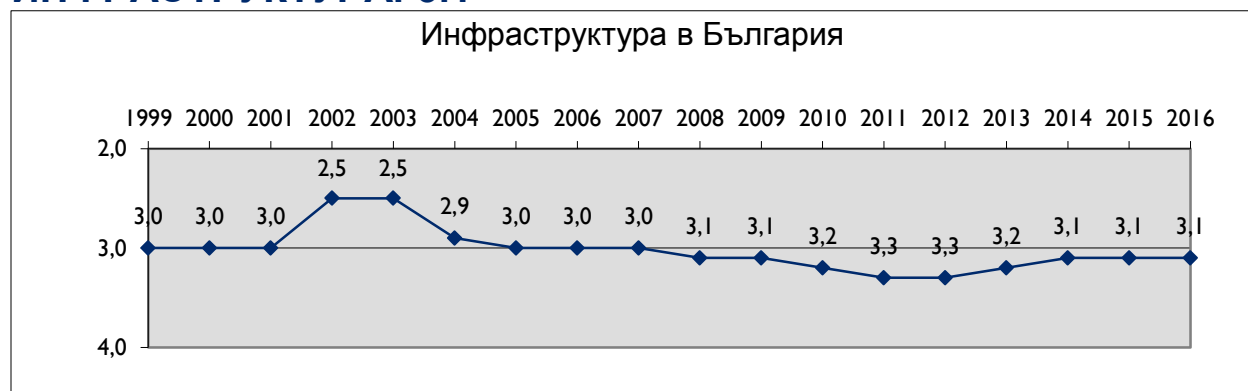
Докато за някои услуги се използват грантови средства от международни и корпоративни дарители, за много от услугите се разчита на финансиране от национални или местни органи посредством социално договаряне (за услуги в социалната сфера) или обществени поръчки (сред които проучвания и обучение). Например, правителството има договор с Институт „Отворено общество“ за изработване на рейтинг на българските университети. Много НПО се учат как да предлагат услугите си на пазара и все по-често изискват такси за участие в организирани от тях обучения.

Въпреки че Народното събрание промени два закона през 2015 г., с което се позволява на правителството да сключва договори с НПО за медицински и образователни услуги, досега тази нова възможност не е използвана нито веднъж. На практика сключването на такива договори може да се

окаже трудно. Например, потенциалните доставчици на услуги в сферата на образованието трябва да отговарят на определени стандарти по ISO, което е съществено затруднение.

Общините не са склонни да сключват договори с НПО за приемна грижа за деца. Освен това не е ясно дали властите имат желанието да споделят с НПО отговорността дори за традиционни социални услуги. Въпреки че има примери за общини, които договарят с НПО много от услугите си, в същото време има случаи, където партньорството между НПО и общините е изключително ограничено. Например, докато София е възложила на НПО двадесет и девет от общо петдесет и две услуги, Пловдив е делегирал на НПО едва три от общо четиридесет и четири услуги.

ИНФРАСТРУКТУРА: 3.1

Някои по-големи мрежи – като Националната мрежа за децата, Форум „Гражданско участие“ и Националният младежки форум – действат като посредници за подкрепа, като предоставят на своите членове информация, консултантски услуги и обучение. Освен това някои експертни организации изпълняват ролята на ресурсни центрове и предлагат помощ на други организации. Например, Българският дарителски форум предоставя съдействие в областта на филантропията. БЦНП осигурява консултации и обучение на НПО по законодателството, свързано с дейността им; поддържа Информационния портал на НПО; и управлява Къщата на НПО, споделено работно пространство за НПО.

Някои от местните организации разпределят корпоративни средства или такива от фондации. Институт „Отворено общество“ беше местната организация, която разпределяше грантовите средства по ЕКП/Норвежкия финансов механизъм заедно с фондация „Работилница за граждански инициативи“ (ФРГИ). ФРГИ управлява и корпоративни фондове, сред които тези на SAP Labs и Еврофутбол. Тръстът за социална алтернатива получава финансиране предимно от фондация

„Америка за България“. Фондация ВCause (преди с името фондация „Помощ за благотворителността в България“) също управлява корпоративни средства, освен че организира дарителство по ведомост.

НПО имат възможност за участие в обучения, някои от които се предлагат срещу такса, а други – безплатно. БЦНП организира ежегодно Лятно училище за НПО – петдневна обучителна програма за активисти на гражданското общество, която обхваща основите на дейността на НПО. Предлагат се и обучения за напреднали по специализирани теми като застъпничество, бизнес планиране и набиране на средства. Обученията и материалите за тях са на български език.

Има различни примери за партньорства между НПО и медиите, бизнеса и държавния сектор. Например, през 2016 г. Националният алианс за работа с доброволци (НАРА) продължи да управлява социално предприятие за шиене с помощта на общината, която предостави помещението; друго НПО предостави финансиране за оборудване; и фирма, която отпусна стипендии. Фондация „Промяната“ и Нова ТВ продължават съвместната си работа в подкрепа на социалното предприемачество: Фондация „Промяна“ организира конкурс за социални предприятия, насочени към деца, докато Нова ТВ подкрепя програмата чрез финансиране и участие на нейни служители като ментори.

ОБЩЕСТВЕН ПРЕСТИЖ: 3.4

Въпреки че много медии – както държавни, така и частни – отразяват работата на НПО и излъчват предавания за дейността и постиженията им, друга голяма група медии – по-специално частни и онлайн – участват в кампании срещу НПО. През 2016 г. такива медии водиха активна кампания срещу екологични организации, като ги наричаха „зеления октопод“. Същите медии нападаха организации за гражданско наблюдение (watgchdog) финансирани от чуждестранни източници, които често отправят критики към правителството. Местните медии, от друга страна, сътрудничат с НПО и се стремят да осведомяват за дейностите им.

Общественният престиж на НПО не е много добър. Според проучване на обществените нагласи спрямо демокрацията, върховенството на закона и основните права на човека, проведено от Институт „Отворено общество“ през 2016 г., само една трета от респондентите имат доверие в НПО. От друга страна, според същото проучване НПО се ползват с по-голямо доверие отколкото политическите партии или правителството.

Частният сектор и много правителствени институции си партнират с НПО, което показва положително отношение към сектора. Има обаче примери за компании или институции, които са

враждебно настроени срещу конкретни НПО. Например, често има конфликти между екологични НПО и компании, които инвестират в ски съоръжения и туристическа инфраструктура.

НПО полагат усилия да популяризират дейността си. По-големите организации инвестират в изграждане на отношения с големите медии и се стараят да ги привличат за участие в работата си. По-малките организации разчитат предимно на социалните медии, както и на местните, за да популяризират дейността си.

Законът изисква НПО да публикуват финансовите си отчети онлайн и те спазват това изискване. Повечето организации публикуват и доклади за дейността си. Въпреки че някои НПО имат етични кодекси, няма общоприет етичен кодекс за организациите в неправителствения сектор.

Индексът за устойчивост на гражданските организации (НПО) е основен аналитичен инструмент, който измерва развитието на гражданския сектор в Централна и Източна Европа и Евразия. Индексът следи развитието на гражданския сектор в двадесет и девет страни през последните двадесет години. Индексът изследва цялостната среда за гражданското общество, фокусирайки се върху правна среда, организационен капацитет, финансова устойчивост, застъпничество, предоставяне на услуги, инфраструктура и обществен престиж. Всеки показател се оценява по седемстепенна скала, като 1 означава най-високо развитие, а 7 – най-ниско. Индексът е изработен от Американска агенция за международно развитие в партньорство с местни организации във всяка една от страните.

За повече информация, моля свържете се с Българския център за нестопанско право на info@bcnl.org.

Англоезичната версия на Индекса за устойчивост на НПО - 2016 за Централна и Източна Европа и Евразия може да бъде намерена на страницата: <http://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>